

**AVTOMAGISTRAL YO'LIDA AVTOMOBILLARGA TEXNIK
XIZMAT KO'RSATISH SERVISINI LOYIHALASH**

Bulturboyev Omadbek Qodirjon o'g'li, talaba

Hojimamatov Bahodirjon Nabijon o'g'li, talaba

Tohirbekov Abduraxmon Abdulvosi o'g'li, talaba

Andijon mashinasozlik instituti, Andijon, O'zbekiston

Avtomobil transportining tez sur'atlar bilan rivojlanib borishi zamonaviy infratuzilma tizimlarini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Ayniqsa, avtomagistral yo'llarda avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish servislari haydovchilar va transport vositalari uchun ajralmas ahamiyat kasb etadi.

Bugungi kunda avtomobil transporti nafaqat ichki iqtisodiy aloqalarni rivojlantirishda, balki xalqaro savdo va sayohatni kengaytirishda ham muhim o'rin tutmoqda. Avtomagistral yo'llarda uzoq masofaga qatnovchi transport vositalarining texnik holatini nazorat qilish va vaqtida xizmat ko'rsatish yo'l harakati xavfsizligini oshirish, yo'lovchilar va haydovchilarning qulayligini ta'minlash uchun muhim omil hisoblanadi.

Loyihalashning asosiy maqsadlari

Avtomagistral yo'llar bo'ylab texnik xizmat ko'rsatish servisini tashkil etish orqali quyidagi maqsadlarga erishiladi:

- Haydovchilarga 24/7 rejimida tezkor texnik yordam ko'rsatish;
- Transport vositalarining ishlash muddatini uzaytirish;
- Yo'l harakati xavfsizligini oshirish;
- Haydovchilarga dam olish va qulaylik yaratish imkoniyatlarini ta'minlash.

Texnik xizmat ko'rsatish servisi uchun asosiy talablar. Joylashuvning ahamiyati.

Texnik xizmat ko'rsatish punktlari strategik jihatdan muhim joylarda – yuqori yuklanishga ega avtomagistrallarda, chorrahalarda va aholi yashash punktlariga yaqin

joylashgan bo'lishi lozim. Bu xizmatning tezkorligini va ko'p sonli mijozlarni qamrab olishni ta'minlaydi.

Ko'rsatiladigan xizmat turlari

Servis markazlarida quyidagi xizmatlarni ko'rsatish rejalashtiriladi:

1. Operativ xizmatlar: moy almashtirish, g'ildiraklarni ta'mirlash, umumiy diagnostika;
2. Favqulodda xizmatlar: avtomobillarni evakuatsiya qilish, quvvat manbalarini tiklash;
3. Kompleks xizmatlar: dvigatelni ta'mirlash, elektron tizimlarni sozlash.

Zamonaviy texnologiyalar

Texnik xizmat ko'rsatish markazlarida quyidagi texnologik echimlar joriy etilishi lozim:

1. IoT (Internet of Things) texnologiyalari orqali avtomobil nosozliklarini masofadan monitoring qilish;
2. Avtomatlashtirilgan diagnostika tizimlari va sun'iy intellekt asosida ishlovchi uskunalar;
3. Mobil ilovalar orqali xizmatlarga yozilish va to'lovni amalga oshirish imkoniyati.

Infratuzilma va jihozlar

Texnik xizmat ko'rsatish servislari quyidagi infratuzilma va jihozlar bilan ta'minlanadi:

- Diagnostika laboratoriyalari va ko'tarish platformalari;
- Shinalarni almashtirish va balanslash uskunalari;
- Haydovchilarning dam olishi uchun kafe va yuvinish xonalari;
- Elektr transport vositalari uchun quvvatlash stansiyalari.

Ekologik xavfsizlik

Servis markazlarini tashkil etishda ekologik xavfsizlikka alohida e'tibor qaratiladi. Ishlatilgan moy va boshqa chiqindilarni qayta ishlash tizimi yo'lga qo'yilishi, atrof-muhitni ifloslantiruvchi omillarning oldi olinishi muhimdir.

Loyihaning iqtisodiy jihatlari

Texnik xizmat ko'rsatish markazlarini tashkil etish orqali iqtisodiyotga quyidagi ijobiy ta'sirlar kutiladi:

- Yangi ish o'rinlarini yaratish;
- Mahalliy infratuzilmani rivojlantirish;
- Transport hodisalarining kamayishi hisobiga sog'liqni saqlash va sug'urta sohasidagi xarajatlarni qisqartirish.

Xulosa

Avtomagistral yo'llarda avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish servisini loyihalash – zamonaviy transport tizimining muhim qismi bo'lib, haydovchilar va yo'lovchilarning xavfsizligi, qulayligi hamda transport vositalarining uzoq muddatli ishlashi uchun xizmat qiladi. Zamonaviy texnologiyalar va ekologik xavfsizlikka asoslangan ushbu loyihaning amalga oshirilishi iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan ham katta foyda keltiradi.

Ilmiy raxbar: Muqimova D

ADABIYOTLAR

1. Ahmedov A. "Transport infratuzilmasini rivojlantirish" – Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti, 2020.
2. Jones P., "Highway Service Design and Maintenance", Wiley Publishing, 2018.
3. O'zbekiston Respublikasi Transport vazirligining rasmiy ma'lumotlari (www.mintrans.uz).
4. Johnson R., "Modern Solutions for Vehicle Maintenance", Springer, 2019.
5. Ivanov V. "Ekologik xavfsiz transport infratuzilmasi", Moskva, 2021.